

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 69

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 9. APRILA — THURSDAY, APRIL 9, 1942

LETNIK (VOL.) LL

Indija doživlja prve napade - Zračni boji na ruski fronti

JAPONCI POOSTRILI TUDI NAPAD NA OTOK LUZON

Japonci izvršili svoj prvi napad na Indijo. — Njih letala bombardirala dve pristanišči. — Na otoku Luzonu dosega Japonci uspehe. — V Indiji pogajanja na mrtvi točki.

New Delhi, Indija. — Dočim se med zavezniškimi silami še vedno vodi prekanje, kdo naj kontrolira obrambo Indije, je pa dežela sama že doživela svoj prvi dejanski napad, iz česar se more sklepati, da bodo Japonci čim boljše izrabili negotovo stanje, ki vlada v Indiji tekom sedanjih razprav. Japonci napad, ki je bil prvi na indijsko zemljo, se je izvršil v ponedeljek z bombami iz zraka na dve pristanišči v okrožju mesta Madras. Pristanišči imate baje veliko strateško vrednost. Napad sam, kakor se trdi, je bil sicer slaboten, vendar je kljub temu pomemben, kajti kaže, v kako veliki nevarnosti je dežela. Povrh pa se tudi poroča, da imajo Japonci že del svojega brodovja v bengalskem zalivu, ki tvori morski kot med Indijo in Burmo. Že prej, kakor je bilo že poročano, namreč v nedeljo, so Japonci bombardirali tudi Cejlon, ob južnem koncu Indije.

Druga točka, na kateri so Japonci ojačili svojo aktivnost, je bojišče na severnem filipinskem otoku Luzonu, in sicer na njega zapadnem kosu, ki ga že par mesecev drže Amerikanci in domačini in, kjer je prej poveljal general MacArthur. Japonci napadajo z močnimi silami in vsled tega tudi dosega uspehe dan za dnem.

Pogajanja, ki se vodijo med britanskim zastopnikom Crippsom in indijskimi voditelji, so takorekoč na mrtvi točki. Dolej se še ne kaže, da bi katera stran bila pripravljena na kako znatnejše popuščanje. Indijci zahtevajo, da mora biti vsa obramba dežele pod njih kontrolo, Angleži pa so nasprotno pripravljani, dovoliti jim le zastopstvo pri obrambnem vodstvu in še to v omejeni meri. Zdi pa se, da se bo morala Anglija vdati, kajti drugače se zna zgoditi, da /bodo Japonci celo vprašanje po svoje rešili, prej, kakor bi pri teh prerekanjih prišlo do kakega soglasja.

RUSKI TISK IZRAŽA NEZADOVOLJSTVO NAD TURČIJO

Kuibšev, Rusija. — Sovjetski tisk se je doslej izogibal, da bi se spustil v kak napad proti Turčiji, očitno pričakujoč, da bo ta dežela ostala vsaj strogo nevtralna, ako se že ne bo nagnila direktno na stran zaveznikov. Kako je točasno stališče turške vlade, ni natančno ugotovljeno, toda očitno je morala dobiti Rusija kake informacije, kajti njen tisk je pričel zadnje dni to vlado odločno obsojati. Sovjetski listi izražajo svoje nezadovoljstvo predvsem o po-

RAZPRAVA O DOBIČKIH

Senat' ugiba o odredbah, da se omejijo vojni dobički.

Washington, D. C. — V senatski zbornici je točasno v razpravi predlog za ureditev in kontroliranje dobičkov v industrijah, ki imajo vladne pogodbe za vojno blago. V poslanski zbornici se je sprejel odlok, da dobički omejijo na največ šest odstotkov, toda vladna administracija se s tem ne strinja, češ, da se ne more enaka mera postaviti za vsa podjetja. Da se doseže nekaka srednja pot v tem oziru, je senator Taft iz O. predlagal, da se dovolijo dobički od dveh do desetih odstotkov in bi jih natančneje določil posebni vladni urad.

NEMŠKE PRIPRAVE NA SREDOZEMLJU

London, Anglija. — Dopisnik nekega tukajšnjega lista je v torek sporočil, da je izvedel, da se nazivi baje pripravljajo na Sredozemlju na nova podvzeta s padalci. Sklepa se to, ker je prispel v tamkajšnje okrožje nemški general Student, ki je poveljeval nemškim padalnim oddelkom med napadom na Nižozemsko. Tudi maršal Kesselring je nekje na Sredozemlju in to še bolj potrjuje domneve, da utegne priti do večjih zračnih aktivnosti tamkaj. Ta maršal je namreč poveljeval nemškim zračnim silam ob napadu na Francijo in ob bombardiranju Anglije.

POLJAK SE V BOMBNIKU VRNIL V ANGLIJO

London, Anglija. — General Sikorski, min. predsednik izgnane poljske vlade, se je s svojega obiska, ki ga je napravil v Ameriki, vrnil zadnji ponedeljek v Anglijo. Pot preko Atlantika je napravil v nekem angleškem bombniku.

ITALIJANI VIDELI NEKAJ NEVERJETNEGA

Bern, Švica. — V nekem italijanskem listu je bilo zadnji ponedeljek poročano o dogodku, kateri se je pripetil v Milanu in, ki je bil nekaj nenavadnega za sedanje čase. Neki milanski trgovec je namreč obesil v oknu svoje prodajalne dve šunki in to je izzvalo skoraj izgrede med mimoidočimi. Pred oknom je nastala taka gneča, da se je ustavil promet ter je morala priti policija. Ljudje niso mogli verjeti, kako morete "dve krasni šunki", kakor ju je omenjeni list opisal, viseti v sedanjih časih tako javno v oknu, ko je pa vendar vse na karte. Policija je ugotovila, da šunki niste nikaka ponaredba, in tudi, da ju je lastnik dobil zakonitim potom, vendar pa mu je ukazala, da ju mora vzeti iz okna, ker bi drugače res prišlo do kakih demonstracij.

AMERIKA BAJE VPLIVALA NA FRANCIJO

Vichy, Francija. — Neki pariški list se je v ponedeljek izrazil, da so Zed. države prepredile, da ni prišlo do med Petainom in Lavalom do sporazuma. Kak sporazum bi imel to biti, list ne omenja. Bržkone pa je skušal pridobiti Laval Petaina za večje sodelovanje z Nemčijo, a ni uspel, kajti zdaj, kakor pravi list, je osiše "opravilo s Francijo," ker ta noče sodelovati. List obenem svari, da utegne osiše odtrgati večje dele od francoskega imperija.

NA FARMJE JAPONCEV NASTAVLJAJO NOVE LJUDI

Los Angeles, Cal. — V tukajšnjem okraju ste bili dve tretjini farm, na katerih se prideluje zelenjava, last Japoncev in nevarnost je obstojala, da bo pridelek trpel, ko so bili Japonci odstranjeni z njih v notranjino dežele. Kakor pa se je poljedelski koordinator v ponedeljek izrazil, je nevarnost po večini odstranjena in bo mogoče le kakih 10 odstotkov farm neobdelanih. Na izpraznjena mesta se namreč nastavljajo nove farmarske moči, ameriške, kitajske in mehiške, da bo na ta način vsaj tukajšnje mesto preskrbljeno z zelenjavo, dasi se bo moral izvoz skrbeti.

VLADA ZAPLENILA MNOŽINO BAKRA

Peru, Ill. — V tukajšnji tovarni National Sheet Metal Co. je dal vladni urad za vojno produkcijo zapleniti nad 51,000 funtov bakrenih plošč, katerih vrednost se računa na \$27,000. Korak se je podvzel, ko lastnik neki J. M. Katz iz New Yorka, ni hotel materiala prodati po ceni, katero mu je ponudila vlada.

in poleg njiju dva člana sovjetskega poslanstva v Istanbulu. O prvih dveh se ruski listi izražajo, da sta preveč neumna, da bi mogla biti komunisti, kakor sta obtožena, marveč da sta bolj sigurno plačana od Nemcev; o drugih dveh pa se trdi, da se jima ne da prilika za zadosten zagovor.

ZEMLJA ŠE PREMEHKA ZA VEČJE VOJNE OPERACIJE

Nad rusko fronto postala zadnje dni aktivnost v zraku živahnjša. — Rusi izvajajo neprestan pritisk, dočim Nemci "tipljejo" za ranljivimi točkami. — Tla še vedno močvirna.

KRATKE VESTI

London, Anglija. — Angleška zračna sila je zadnji ponedeljek ponoči izvršila bombni napad na razna francoska in nemška mesta v velikem obsegu. Na delu je bilo nad 300 letal, ki so zmetali do tisoč ton bomb.

Ottawa, Ont. — Kanadske prekomorske sile so bile sestavljene v svojo lastno armado, ki si je ustanovila v Angliji tudi svoj glavni stan. To se je objavilo zadnji ponedeljek. Namen je, da bo kanadska armada neodvisna in bo lahko posegla na katerokoli bojišče.

Richmond, Va. — Preko tukajšnje države so divjali zadnji ponedeljek veliki gozdni požari. Raztežali so se, kakor se je izrazil državni gozdar, na 10,000 akrov površine in so upepelili okrog 20 podeželskih domov.

JAPONSKI MIN. PREDSEDNIK GROZI INDIJI

Tokio, Japonska. — Min. predsednik Tojo je v svojem govoru, ki ga je imel v ponedeljek, povdarjal, da so japonske sile odločene, da stro Ameriko in Britanijo, in svaril Indijo, naj to upošteva. Ako bo namreč ostala Indija pod britansko vojaško kontrolo, je dejal, utegne biti neizogibno, da bo "trpela velike nesreče".

Kuibšev, Rusija. — Dočim je zemlja sama še močvirnata in premeška za mehanizirane vojne operacije, in zato tudi ni bilo zadnje dni nikakih večjih sprememb, je pa nad rusko-nemško fronto postala aktivnost v zraku živahnjša. Rusko poročilo, izdano zadnji ponedeljek, objavlja, da so utrpeli pri teh zračnih spopadih Nemci velike izgube; tekem osmih dni so jim Rusi uničili celih 415 aeroplanov.

Rusi skušajo očitno na vsak način obdržati prvenstvo in inicijativo na fronti in s tem preprečiti uspeh pričakovane nemške ofenzive, kajti kljub krajno slabemu terenu izvajajo neprestan pritisk na izpostavljene nemške postojanke. Nasprotno pa so tudi Nemci prišli izvajati napade od svoje strani in zd se, da "tipljejo," kje bi bile v ruskih vrstah najbolj ranljive točke, da bi lahko navalili na nje.

Kakega večjega uspeha pa ne more zaznamovati niti ena, niti druga stran, in sicer ravno vsled razmežanih tal. Položaj v tem oziru je dosti slabši kakor druga leta in to utegne biti tudi eden vzrokov, da se bo morala nameravana nemška ofenziva odložiti.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

VRHOVNI POVELJNIK NA SPREHODU

General MacArthur, ko je s svojo šeno napravil sprehod nekje na filipinskem otočju. Slika je bila vzeta, predno je postal general vrhovni poveljnik zavezniških sil na zapadnem Pacifiku in se je s Filipinov preselil v Avstralijo.

VESTI O DOMOVINI

Jugoslovanski vojaki se vežbajo skupno s poljskimi vojaki nekje na Škotskem. — Slovenska mati piše pismo svoji hčeri. — Rdeči križ pridno deluje za naše vojne ujetnike. — Druge vesti.

Jugoslovanske edinice na vajah v Škotski
New York Herald Tribune

S poljskimi edinicami nekje v Škotski, 31. januarja (NYHT) — Danes so prišla poročila, da večje število Jugoslovancev vadijo poljski častniki. Večina med njimi so privatniki in člani diplomatskega kora, ki so prispeli v Anglijo, ko je osiše napad na Jugoslavijo. Skoraj vsi so odslužili obvezni vojaški rok v Jugoslaviji.

Njihov glavni namen je naučiti se bojevanja z ramo ob rami s poljskimi in češkimi vojaki in pripraviti se na dan, ko bo na mesto sedanjega srbskega odpora proti osiščim zasednim vojskam v Jugoslaviji potreben vpad.

Za Jugoslovane je nerodna stvar jezikovno vprašanje. Razumeti morajo poljske častnike, ki poveljujejo in prav tako razumeti tudi angleška povelja. Poljski jezik je zanje dokaj lahka stvar, saj je koren slovanski, kakor pri srbohrvaščini, angleščina pa je zanje prav tako težka kot je za Poljake.

V neki škotski vasi je mnogo jugoslovanskih vojakov na stanovanju v šolski sobi neke prezbiterijanske cerkve. Ko je dopisnik obiskal te vojašnice, kjer so nekot otroci prepevali "Rock of Ages", so Jugoslovani prepevali narodno pesem, ki jo je spesnil Nikola, zadnji črnogorski kralj.

Malo naprej, v neki sobi v drugem nadstropju, z razgledom na mestne trgovine, je jedilnica jugoslovanskih častnikov. Pohvalili so se, da je njihov kuhar bil nekdanji kraljevi dvorni kuhar Kraljice Marije. Najboljši odgovor, ki so ga Poljaki mogli najti, je bil, da je neki med njihovimi šoferji bil šofer pokojnega premijerja Josipa Pilsudskega.

Naši zavezniki v orožju
Ugledni bostonski list "The Christian Science Monitor" priobčuje pod zgornjim naslovom članek svojega dopisnika g. R. Markhama, posvečen silam zavezniških držav, ki se borijo z ramo ob rami z Veliko Britanijo in Združenimi državami. O Jugoslaviji g. Markham pravi:

Jugoslavija daje svoje življenje za svobodo, izgublja jo, vendar visoko dvigne pred svetom svoj ugled in čast. proslavljeno v stoletnih borbah za svobodo, v boju proti strašnim premočem. Med vsemi narodi južnozahodne Evrope se je samo ona drznila upreti Hitlerju, upreti navzlic temu, da je vedela, da so vsa nemška skladišča napolnjena z bombami in da je vsak nači pripravljen na moritev. Junaški odpor jugoslovanske vojske je zadržal Hitlerjeve armije, tako, da jih sedaj bije strašna moč ruske

zime. Ne samo to, Srbi nadaljujejo najhrabrejše uporniško vojskovanje, kar jih je kdaj zapisala zgodovina junaštev za svobodo.

Pismo Slovenske matere
(JIC) Brez popravkov ali sprememb priobčujemo pismo slovenske matere, ki nam je po ovinkih prišlo v roke:

11. novembra 1941.

Draga Angelca! Prejmi mnogo pozdravov iz tujine, žalostne domovine. Naznanjam ti, da smo morali zapustiti domovino, vse kar smo pridelali, tako kot najhujši razbojnik. Na starost moram po svetu hoditi. Zdej smo tu v lagorju, jesti dobimo trikrat na dan, moramo čakati tistih porcij, kruha malo. V eni sobi nas je 80 oseb. Mi smo skupaj jaz, Karl, Ignac, Pepca, Marica, in Jolita ne vemo kaj je. Iz Globokega je vse šlo, žup. Zorčić, Preskarjeva Urša z otroci in stariši, samo Koster je ostal za mali čas kjer je glavna pošta. Tudi Ribič je moral prazniti, sedaj smo vsi enaki. [Draga Angelca, ne morem ti opisati moje velike žalosti ker smo toliko trpele in moje uboge Pepca in Marica, ki so se zaradi mene toliko mučile a zdaj nimamo nič, niti hrane ne pravične. Bog ve ali bo to do smrti ali ne. Dragica Angelca, če dobiš ta list prosim piši takoj in sporoči Minki, ne vem če se vidi mo še kdaj. Bog vaju varuj take nesreče. Sedaj rečejo, da do pomladi ostanemo tukaj v lagru. Mladi bodo hodili vun delat, mi stari bodemo solze pretakali ker bomo morali stradati, ker nismo za nobeno delo. Mi smo čisto na niskem. Snega nimamo, na okrog ga vidim daleč po gorah. Hiš je malo in tudi ti so bili sem preseljeni. Bog ve kam bomo tudi mi na spomlad. Glih ne zebe na ne.

Pozdravljam vas in vse tvoje. Zmiraj sem imela veselje, da vas vidim. Velika nesreča je prišla, da se ne bomo nikdar več videli. Če veš za Anico sporoči jej pozdrav in atreslo. Vaj pozdravlja in sinčka malega.

Tvoja mama.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

ZAKAJ NE?

Vaše naselbine mogoče še ni bilo v nobenem poročilu letošnje kampanje. Ako ne, zakaj ne? Odgovor ni težko najti. Zato ne, ker se nihče ne zdrami, da bi kdo poagiral za slovenski katoliški dnevnik. Ali naj tako ostane do zaključka kampanje? Nikakor ne, eden ali drugi naj skuša vsaj nazaj napraviti za svoj katoliški list. Pridobi mu sosed, ali svojega prijatelja za naročnika. Samo tega ne dovolite, da bi kampanja šla mimo, ne da bi kaj storili za svoj list!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, ponedeljov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Edinost Publishing Co. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Table with subscription rates for various durations and locations like Chicago, Canada and Europe.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KONGRES AMERIKANSKIH SLOVANOV

Uradno se glasi: American Slav Congress. Namera van je za dva dni, 25. in 26. aprila t. l. v Detroitu, Michigan.

Kdo je za kongresom? Vsaj nekdo se je malo spodtaknil nad imenom Blair F. Gunther, ki je na čelu. Ime je ime in ime ne pove ničesar.

Dalje je jasno, da nikakor ne gre za kako panslovanško idejno gibanje, niti ne za vmesavanje v politične razmere med Slovani v bodočnosti.

Odbor poprašuje: 1. Do you personally favor the holding of an American Slav Anti-Hitler Congress as a contribution to the morale of the American people in our current war effort against the Axis powers?

Kakor vsak Amerikaneec, more pač tudi vsak ameri kanski Slovan na to vprašanje odgovoriti le z najbolj odločnim: da, yes, na vsak način, by all means.

Podpreti ljudsko moralo in ojačiti vsak odpor in po dvojitosti ta odpor zoper Hitlerja in osišeča, to je sveta dolžnost vsakega ameri kanskega državljanca.

Druga točka pri poizvedovanju se glasi: 2. What would you hope or suggest that such a congress should accomplish?

To je zadeva pripravljalnega odbora, da kongres doseže svoj in čim bolj popoln namen. Ko gre za ljudsko moralo in za okrepitev odpora zoper nakane osišeča, je dolžnost vsakega in slovenskega Amerikanca, da stori vse, kar mu je po razmerah sploh le mogoče.

Tretja točka je: 3. Would you favor the establishment of some permanent organization following the American Slav Congress to help in carrying out the win-the-war objective laid down by the Congress?

Odgovor na to more biti le v pritrjevalnem smislu. Ako ostane le pri kongresu in bi bilo končano, ko se konča kongres, bi bilo kakor bi zgorelo le nekaj slame.

potrebno sporazumljenje med Slovani tudi v Ameriki, in spoznavanje medsebojnih interesov za slovanske zadeve. Politika mora in sme biti le ameri kanska, ampak z medsebojnim razumevanjem bi taka organizacija vplivala tudi pri bodoči ameri kanski politiki, kadar bo prvi namen, zmaga nad Hitlerem in nad osišečem dosežena.

Političen sporazum med Slovani v Evropi je zadeva teh Slovanov, ampak kolikor bo imela govoriti pri tem tudi Amerika, je pristna zadeva tudi ameri kanskih Slovanov.

Vsak pojav slovanske vzajemnosti more in mora za vedeti Slovan tudi kot Amerikaneec le pozdraviti in podpreti.

RAZNE VESTI IZ MRZLE MINNESOTE

Dovolite g. urednik malo prostora v priljubljenem listu Amer. Slovenec. — Dostikrat dobim pisma od naših rojakov, zakaj se večkrat ne oglasim v listu. Odgovor je kratek: Naša naselbina je majhna in je tukaj večina Fincev ter Švedov, le malo je ljudi drugih narodnosti, zato ni mnogo za poročati.

— No, sedaj smo v času kampanje za naš katoliški dnevnik Amer. Slovenec. Dragi mi rojaki, vprašam vas, kaj bi mi naseljenci počeli brez slovenskega lista? Zlasti list Amer. Slovenec, po mojem mnenju prekaša vse druge. Vsaki dan prinese novice s celega sveta in pa lepe dopise naših rojakov, poleg tega pa dobre poučne članke. Mar ni vse to vredno tega denarja, ki ga izdamo zanj? Ja, dragi prijatelj, vredno je, dvakrat vredno! — Pred par dnevi sem vprašala nekega rojaka, ki je tudi možak in dober katoličan, da bi se naročil na Amer. Slovenca. Vprašal me je, koliko da list stane. Ko mu povem, je vzklimal: Joj, toliko, da bi dal na leto? Poglej, mi reče, angleški list za deset centov, ga imam dovolj nesti. Seveda, sem ga vprašala, koliko on bere in kaj ima od tega papirja. Nazadnje mi je priznal, da bral bi že, ali razume ne vsega, berejo pa otroci in ko jih vpraša, kaj je to, mu tudi bolj slabo pojasnijo. No, vidiš, sem rekla, naroči si list, ki boš vsega razumel. — Ti bom dal vedeti, ako ga bom vzel, mi je rekel. — Tega bom še nadlegovala, tako dolgo, da se bo naročil. — Torej dragi rojaki in zastopniki lista, pridobimo kar največ novih naročnikov v tej kampanji. Časi so malo boljši in tudi resni in vsakdo se zanima za to, kaj se danes godi po svetu. In ravno Amer. Slovenec vas more najbolj zadovoljiti.

Poročati moram, da fantje vedno odhajajo iz naselbine v vojaško službo. Ravno preteče no nedeljo (22. marca) je odšel zopet en sin slovenskih staršev in ta je Frank Šerek. Mr. in Mrs. Šerek sta dala že tri sinove v vojaško službo. Prvi je Joe, ki se nahaja v državi Tennessee, pri topničarjih. Drugi je Lojze, ki se nahaja v Avstraliji. Dolge mesece ni bilo od njega nobenega glasa. Kako je Mrs. Šerek jokala in

molila ter prosila Boga, da bi izvedela, ali je nje sin še živ ali mrtev in če je živ, kje je. Končno so dobili kartico iz Washingtona, da je njih sin Lojze v Avstraliji in da je O. K. No in zadnjo nedeljo je odšel tretji — Frank. — Kako hudo je staršem, zlasti materam, ni za popisati. — Ko smo stopale omenjeno nedeljo skupaj od maše, sem jo vprašala, če ga ni šla spremit. Odgovorila mi je, da ne, samo poslovia se je od njega, nato pa šla v cerkev, kajti da ne bo našla druge tolažbe, kot pred Najsvetejšim in pri Mariji žalostni. Le pri njej se potolažim.

Pravijo, da česar je srce polno, to usta govore. Res, ne morem drugače, kot da tudi jaz napišem, kar mi je v srcu, da kar tišči. — Zakaj ni nobenega navdušenja, ko odhajajo naši fantje? Zakaj? Odgovor je lahak. Če bi sovražnik naskakoval našo novo domovino Ameriko, videli bi, s kakšnim pogumom bi šli naši fantje in kako hrabro bi se branili pred sovragom. Vprašam vas pa dragi bračci, ali ste že kedaj slišali, da je sin slovenskih staršev kje hrbet pokazal in bežal? Ne in stokrat ne! Ravno Slovenci in sploh Slovani, so najbolj hrabri in se ničesar ne boje, kadar se gre za brambo domovine. In kaj me matere? Ali ne bi bile, kot so bile hrabre Spartanke? Mar ne bi dajale poguma svojim sinovom: Pojdi sin in Bog te naj vodi. Bodi hraber, da bo sovražnik poražen! In sin bi zavriskal, da bi odmevalo od gora, saj ga je mati navdušila. Ni jokala, ko sem odhajal, pač pa me je blagoslovila in rekla: Bog te naj spremlja in pripelja nazaj kot zmagovalca. In mati bi klečala vsaki dan pred Marijo ter prosila varstva svojemu sinu in hrabrosti. — Zdaj je pa vse drugače. Naše fante pošiljajo Angliji v pomoč. Kokla naj jih brene, kadar vtegne! Ker ti "kornžeki" ne morejo napraviti nič brez Amerikancev. Naši fantje se naj bore za njih, padajo na bojnem polju, oni, Angleži bodo pa imeli kredit. — Da, ko se je nahajal tukaj v Ameriki Churchill, zakaj ni navdušil vsaj eno divizijo "kornžekov" in jih vzel s seboj, mi bi jih prav nič ne pogrešali. Resničen je pregovor, ki pravi, da je lahko s tujo roko segati v žrjavico po kostanj.

Pa bo morda kdo rekel: Kaj se pa sili tja, kjer ji nič mar ni. — Morda je to res, rečem pa to, da sem stoodstotno Ameri kanka že 27 let in da sem z dušo in telesom za njo, kadar se gre za Ameriko. Saj nas je sprejela kot svoje otroke in nam dala košček boljšega kruha, kot smo ga imeli doma. In, ako bi ne bili Amerikanci, saj bi bili sedaj brezdomovinci, ker našo zemljo je raztrgal Hun in jo tepta, da šropi kri iz nje. In z našim ljudstvom dela hujše kakor je delal Atila. Zato, dragi mi bračci in bralke, pomagajmo, kolikor moremo in kjer moremo, naši novi domovini, da bomo vredni se imenovati stoodstotni Amerikanci. Pa tudi našega naroda onkraj luže ne pozabimo, ker naš narod ni bil še nikoli tako strašno bičan, kakor je ravno sedaj. Vsakdo naj da po svojih močeh. Tako bomo vredni državljani naše nove domovine Amerike!

Mary Delak Chicago, Ill. POŠTNI PAKETI VOJAKOM

Številnejše so postale zadnje čase paketne pošne pošiljke, ki jih sorodniki in prijatelji pošiljajo vojakom v razna taborišča, ki so raztresena po državi, kakor tudi v raznih ameriških bazah preko morja. — Ti paketi, ki navadno vsebujejo razna hraniva in osebna darila, so v večini slučajev zaviti pač s tem, kar je v hiši ravno pri roki. — Toda, pomniti je treba, da se ti paketi prekladajo iz roke v roko, z voza na voz nestetokrat, predno dosepejo naslovljencu v roke, kajti včasih morajo potovati na stotine, ali tudi tisoče milj daleč v težko naloženih železniških vozovih, ali tudi v tesno naloženih transportnih parnikih.

Vse to bi morali tisti, ki pošiljajo te vrste pošne pošiljke vojakom, imeti v mislih. Nikar ne pričakuj, da bo zaboj iz navadne lahke lepenke, ali škatlja od čevljev, klobuka ali naveden časopisni papir, da bodo te stvari dovolj močne, ki bodo obvarovale vsebino paketa na dolgih potih. Hraniva, kot na primer razni kejkji, peciva, itd., bi morali biti, če je le mogoče, najprej spravljeni v plehnati posodi, nato šele dejani v dovolj močno škatljo, pa naj bo že iz prave močne lepenke, ali lesa. Tudi papir, ki se rabi za zavijanje teh paketov naj bo kar najmočnejši, ki ga moreš dobiti. Vsi paketi naj bodo povezani z močno vrvice. Navadna vrvice, ki jo dobiš v navadnih prodajalnah, ko ti kako stvar zavijejo, nikakor ni primerna za tako dolgo potovanje paketov. Če je vsebina take vrste, da se lahko kaj pokvari ali ubije, mora biti to na paketu dovolj jasno označeno, zlasti, če vsebuje paket kake tekočine, naj bo to posebej omenjeno na paketu in to na vidnem mestu.

Naslovi na pakete naj bodo pisani vselej s črnim ali na pisalnem stroju (typewriter.) Nikdar ne rabite za naslove navadnega svinčnika. Naslov naj vsebuje čin, ime in pravilni naslov tega, kateremu je pošiljatev namenjena. Prav tako mora

taka pošiljatev imeti naslov pošiljatelja in sicer natančen naslov z imenom, številko hiše, ulice in mesta ter države. Ta naslov naj bo napisan samo v enem kotu paketa; najbolje v zgornjem levem kotu. Lahko tudi denete kartó z vašim naslovom v paket.

Včasih je ena pomanjkljivost, ki jo zagrešite pri pošiljanju paketov usodna za paket, ki pri vsi dobri volji in pažnji poštarjev in poštnih uslužbencev, ne pride na mesto, kamor je bil namenjen. Zlasti je paziti na vse potankosti pri onih paketih, ki se pošiljajo vojakom, kateri se nahajajo v zamorskih ameriških bazah.

Popolno sodelovanje in umevnost pošiljatelj je najboljša zagotovitev, da bodo pošne pošiljke točno dostavljene in da bodo oni, katerim te pakete pošiljate, dobili iste v najboljšem stanju.

Ernest J. Kruetgen, poštar IZ URADA DRUŽBE SV. MOHORJA

Chicago, Ill. Članom naše Družbe se naznanja, da je umrl sobrat Martin Cigan, ter leži pri Pavlaku, na 1814 So. Throop St. Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 9. aprila iz cerkve Sv. Trojice ob deveti uri dopoldne. Člani so prošeni da se zberejo pred cerkvijo Sv. Štefana v sredo večer ob osmi uri, da potem skupaj gremo moliti za pokojnega.

Jos. J. Kobal, tajnik IZ URADA DR. NAJSVE-TEJŠEGA IMENA pri Sv. Štefanu.

Chicago, Ill. Članom tega društva se naznanja da je umrl sobrat Martin Cigan, ter so prošeni da pridite pred cerkvijo Sv. Štefana v sredo večer ob osmi uri, da od tam skupaj gremo moliti k pokojniku. Sobrat leži pri Pavlaku na 1814 So. Throop St. — Pogreb pokojnega sobrata bo v četrtek 9. aprila iz cerkve sv. Trojice ob 9. uri.

Jos. J. Kobal, predsednik Opomba ured:—Za objavo v sredini številki, smo dobili obvestilo prepozno, zato ga ni bilo mogoče objaviti.

— Ko sedamo k zajutruku, kosilu ali večerji, naj nam stopijo pred oči ubogi reveži v stari domovini. Bog ve, ali imajo oni, kako skorjice kruha, da bi jo zavžili? Pomagajmo jim, zbirajmo za nje prispevke!

War Needs Money—YOURS! This war calls for every ounce of energy, every dime and dollar we can muster for ships—and planes—and guns. Hit the enemy with a \$25 Bond. Hurt him with a \$50 Bond. Help to blow him sky-high with a \$100 or \$1,000 Bond. Don't delay—every hour counts. Buy United States Defense Bonds and Stamps TODAY.

Dogodki naših Slovanov po Ameriki

Clevelandski bolniki V St. Alexis bolnišnico se je moral oni dan podati rojak John Doljak iz East 45th St. — Iz bolnišnice se je vrnil na dom na 1152 E. 61st Street Adolph Mačerol. — V Glenville bolnišnici je bila operirana Mrs. Elizabeth Brunskol. — V St. Alexis bolnišnico je moral zaradi operacije rojak Joe Jalovec iz Holmes Ave.

Veseli družinski dogodek Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Frank Kožuh na Longmead Ave. so se ustavile na obisku prijazne vile rojenice in jim pustile v dar pravzalo deklico prvorojenko. Deliško ime srečne matere je bilo Jean Cimperman. — Prijatelji častitajo!

Odlikovan slovenski častnik Chisholm, Minn. — Pred nedavnim je bil odlikovan z mornariškim križcem za hrabrostni čin Jos. A. Ekar, ki služi v mornarici Strica Sama kot "ensign", kar je približno toliko kot praporščak. To odlikovanje so mu priznali zato, ker je pomagal rešiti dva letalca, ki sta ob južni obali Californije padla v morje. Mladi Ekar je bil dolgo časa v službi na Havajih, med napadom na Pearl Harbor se je pa nahajal baš na dopustu, a je bil brzojavno pozvan nazaj v službo.

Iz Južne Amerike Buenos Aires, Argentina. — V Rosariju se je moral podati v bolnišnico rojak Pavle Urbančić, kjer se je podyrigel težki operaciji. Operacija se pa ni posrečila in je bil posledično tega umrl. Doma je bil iz Kruševlja v Brdih, na Goriškem in se je nahajal v Rosariju od leta 1930. Star je bil šele 32 let. Radi svoje ljubeznivosti in veselega značaja je bil splošno znan in priljubljen. Zapušča v Rosariju brata Ernesta, sestro Amalijo, poročeno Ušaj ter nečaka Ernesta Beč. V starem kraju v Kruševlju mater, dva brata in dve sestri, v Severni Ameriki pa brata in sestro.

Da bo prav! V Amer. Slovincu z dne 1. aprila je v dopisu iz Pittsburgha, Pa., par pomot. Prva je, da je bil eden sinov družine Baša pri bombardiranju Pearl Harbor ranjen, ne pa ubit, kakor stoji v dopisu. — Druga pa je, da bo Fr. Rudolph Flajnik posvečen v mašnika 31. maja, novo mašo bo pa pel dne 7. junija, medtem ko stoji v dopisu, da bo posvečen v mašnika 31. aprila, kar seveda ni prav.

POSLSUJAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio ure od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

TARZAN (427) SKRIVNOSTEN VOJŠČAK

Z mirno hladnostjo je Slawa naravnal svoj lok. Njegova goreča želja ubiti Tarzana bo kmalu izpolnjena. Toda v tem trenutku je iz temne goščave pribrela psička, ki je čarovnika podrla na tla.

(Metropolitan Newspaper Service)

Takoj nato je iz senčatega gozda pritakla čudna postava in hitela proti divje se bojujočin.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Četudi je bil možak črn, ni pripadal k divjakom, ampak je bil vojščak Tarzanove skrivne legije.

AMERISKA VRHNIKA GRE ZMAGOVITO NAPREJ

Armada, ki jo vodi Mrs. Jennie Keber iz Waukegana v sedanjih kampanji, zaznamuje zopet velike uspehe. — Bela Ljubljana — slovenski Cleveland — se prizadeva doseči glavno zmago, tako tudi slovenska metropola na zapadu Pueblo, Colo. — Veliko zanimanje vseposod, kdo bo zmagal.

Samo še teden časa je na razpolago! Kdor bo znal ta teden modro in spretno izkoristiti, ta bo v tej kampanji zmagal. Navada je, da si pišemo in opozarjamo takoj od začetka vsake kampanje, da je treba čas modro izrabiti, vse povsod prepozno začno z agitacijo. Tako zadnje dneve ne morejo vsega napraviti, dasi bi radi, ali kaj drugega pride vmes in zadnjih naskokov ne morejo izvršiti, kakor bi radi. Nekateri celo radi pišejo o kampanji, kar je prav in lepo, ampak, ko bi šli tisti čas na agitacijo in dobili par novih naročnin za kandidata, bi pomagalo več, kakor samo pisanje. V kampanjah štejejo le glasovi in kdor zna te pridobiti s tem, da pridobi čim več naročnin, ta zmaga. In zopet so kandidati, ki čakajo, da bodo drugi zanje glasovali. Tudi taki so največkrat razočarani. Na druge se zanašati ni preveč dobro. Kar sam storiš, to je gotovo, to šteje, to je zanesljivo!

Ko bo prišlo to poročilo na svetlo, bo še cel teden časa za agitacijo. Ako gredo kandidati odločno in pogumno na agitacijo, lahko še vsi čudeže dosežejo. Zlasti, kdor bo znal te dni uspešno agitirati za nove naročnike, ta bo imel največ prilike do glavne zmage. Zato le za novimi, da bo čim več glasov! Vsaka kampanja je važna in tako je važna tudi letošnja. Od uspešne kampanje se poživijo katoliški tisk med nami, ki je velikega pomena za vse katoliške Slovence, za naše župnije, društva, jednote, itd. Imejmo to te dni še vsi pred očmi in storimo kaj za svoj katoliški dnevnik.

Se enkrat in to zadnjič opozarjamo tudi vse one, ki imajo še deset in deset tisoče glasov, katere še niso naklonili nobenemu kandidatu. Vsi taki so prošeni, da to sporoče do 15. aprila 1942 Upravi, komu naj njihove glasove kreditiramo. Storitve to gotovo in pomagajte enemu ali drugemu kandidatu. Kampanja se zaključuje 15. aprila 1942. Pisma s poznejšim datumom, kakor 15. aprila 1942, se ne bodo upoštevala za kampanjo. To vzemite vsi na znanje.

Se enkrat, kje bo zmaga?! Kdo bo vrgel najhujšo bombo nazadnje za zaključek kampanje? Slovenska javnost bo z pozornostjo čakala na končni izid.

Poglejmo, kako so se kandidati vojskovali te dni na raznih frontah:

Mr. Jožef Fajfar, Chicago, Ill. je dobil te dni od Mr. Jos. Bregar, Standard, Ill. 900; sam je dobil te dni 2100 gl.; od Mr. N. Badovinaca, Boon, Mich. 900 gl.; skupaj to pot dobi 3,900 nadaljnjih glasov.

Mrs. Rose Deželan, Milwaukee, Wis. je dobila te dni od Mrs. Marie Floryan, West Allis, Wis. 1200 gl.; sama je poslala te dni 9,150 gl.; skupaj to pot dobi 10,350 nadaljnjih glasov.

Mrs. Jennie Keber, Waukegan, Ill. je dobila te dni od Mr. Johna Kramariča, Joliet, Ill. 1 novo in 14 starih, kar da 11,755 gl.; Mrs. Jennie Keber, Waukegan, Ill. sama je poslala te dni 4 nove in 9 starih, kar da 29,100 gl.; od Mrs. Jennie Kolenc, Waukegan, Ill. 300 gl.; od Rev. Johna Trobec, Rice, Minn. 300 gl.; od Mr. Mike Fugina, Racine, Wis. 600 gl.; skupaj to pot dobi 42,055 nadaljnjih glasov.

Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo. je dobila te dni od Mr. Mike Kapscha iz Colorado Springs, Colo. 3,300 gl.; od Mr. Jos. Pavlin, Charleston, W. Va. 600 gl.; od Miss Mary Klun, Leadville, Colo. 2,900 gl.; od Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont. 1 novo naročnino 6000 gl.; skupaj to pot dobi 12,800 nadaljnjih glasov.

Mr. Joseph J. Peshell, Ely, Minnesota, je dobil te dni od Mrs. Frances Udovich, Greaney, Minn. 600 gl.; od Mr. Johna Otrin, Ely, Minn. 1 novo naročnino 6000 gl.; Mr. Peshell sam je poslal 900 gl.; skupaj to pot dobi 7500 nadaljnjih glasov.

Mr. John Potokar, Cleveland, Ohio, je dobil te dni od Mrs. Margaret Poznič, Cleveland, Ohio, 2 novi in 16 starih naročnin, kar da 21,600 gl.; od Mr. Mathiasa Klučevšek, Johnstown, Pa. 600 gl.; od Mr. Jakoba Resnik, Cleveland, Ohio, 3,800 gl.; skupaj to pot dobi 26,000 nadaljnjih glasov.

Kandidatje se nahajajo zdaj v sledečih pozicijah:

MRS. JENNIE KEBER, Waukegan, Illinois	116,355 glasov
MR. JOHN POTOKAR, Cleveland, Ohio	72,250 "
MR. JOSEPH FAJFAR, Chicago, Ill.	54,880 "
MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo.	50,435 "
MR. JOSEPH PESHELL, Ely, Minn.	33,175 "
MRS. ROSE DEŽELAN, Milwaukee, Wis.	32,390 "

Kdo bo na vrhu priložnosti bo glavni zmagovalac! Požurite se, agitirajte vsako uro in minuto, ki je vam na razpolago.

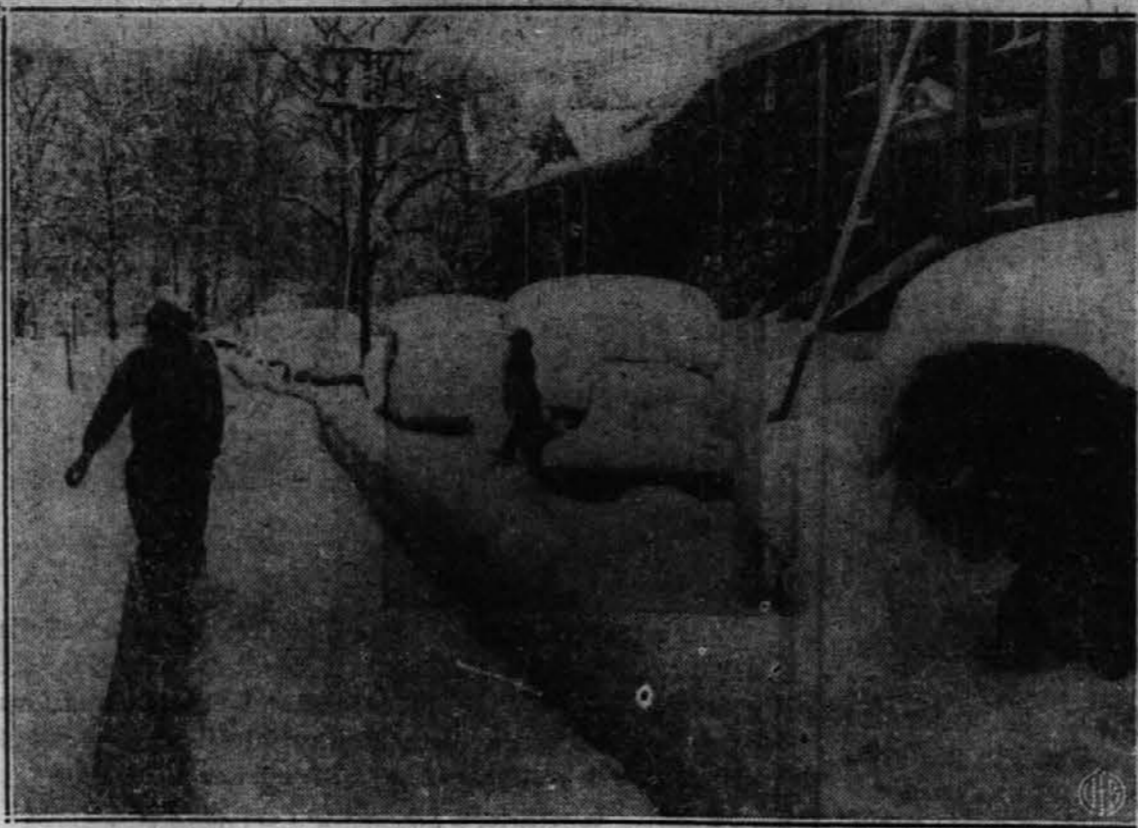
Odpatti se potrebujejo za vojno industrijo

Kovinski odpadki, stari papir, stare cunje in stari gumij in vsi enaki odpadki, ki niso več za navadno rabo, so nujno potrebni za preizdelavo v vojni material, kakor naglašava Lessing J. Rosenwald, načelnik urada za industrialno konverzijo. Kampanja za nabiranje odpadkov, ki je začela pred nekoličkimi meseci, je gibanje, ki stalno nadaljuje in ne le stvar posebnega napora za nekoliko dni. Mr. Rosenwald tudi naglašava,

da federalna vlada nima nikakih naprav za preizdelovanje odpadkov in velemesta imajo ljani naj se torej iznebijo svojih zbirnik odpadkov potom rednih sredstev, namreč potom kupcev odpadkov ali dobrotelnih organizacij, ki so organizirale nabiranje odpadkov. Takorekoč vsaka država v deželi je poskrbela za nabiranje odpadkov in velemesta imajo svoje lastne nabiralne organizacije. V mnogih občinah lokalni trgovci sodelujejo v tej kampa-

nji nabiranja odpadkov in več tisoč pisem prihaja k temu vladnemu uradu vsak dan z obljubo sodelovanja. Trgovci, ki podpišejo tako obljubo, imajo pravico razobesiti na oknih znak, ki vsebuje besedilo: "Ta prodajalnica pomaga izdelovati orožje iz odpadkov s tem, da nabira stari papir, stare cunje, kovinske odpadke in stari gumij."

WASHINGTON ZAMETEN S SNEGO

Koncem marca je zapadel v prestolici Washington tak sneg, kakor ga mesto še ni imelo celih 20 let. Na gornji sliki se vidi, kako temeljito je bela odeja pokrila mesto.

PISMO IZ NEW YORKA

March 31, 1942

Te dni sem nekako na novo doživljal dogodke pred letom dni. Saj nisem bil osamljen v tem podoživljanju, to je seveda gotova stvar. Tudi Vi veste, gospod urednik, in Vaši naročniki in bralci vedo, da je celo ameriški tiskmočno opazil obletnico jugoslovanskega odpora proti osišču in jo je v veliki meri jako ugodno komentiral v svojih kolonah. Toliko manj je mogla iti ta važna obletnica mimo nas, ki še dobro čutimo in se zavedamo, da je naša rojstna domovina onkraj morja, v okrilju danes zares slavne — Jugoslavije.

Prišlo mi je na misel, kako sem doživljal tiste dogodke pred letom dni. Bilo je ravno 25. marca 1941, ko sem običal za en večer v Buffalo, N. Y., in moram več ur čakati na zvezo za nadaljnje potovanje. Tam sem prišel v družbo kakih desetih Amerikancev in smo poslušali radio. Najprej so prihajale novice iz Jugoslavije in o Jugoslaviji. Vsi smo poslušali, seveda jaz z večjim zanimanjem ko vsi drugi. Skoraj nič se nisem udeleževal razgovora o svetovnem položaju, samo redio sem vlekli na uho. Postal sem šele pozoren na razgovor, ko je nekdo dejal:

"Tole o pripravah Jugoslavije na prevrat, je po mojem trdnem prepričanju gola angleška propaganda. Jugoslavija je tako malo zrela za odpor in pripravljena nanj kot vse ostale balkanske države. Kaj pa morajo? Nič! Hočeš nočeš, morajo v Hitlerjev tabor. Ampak to rečem, če se pa le pokaže, da nimam prav, potem je odpor Jugoslavije toliko kot začetek konca Hitlerjevega pogina."

Silil sem vanj, naj razloži, kako si to misli. Meni se je zdel njegov zaključek preveč dalekosežen. Nadaljeval je:

"Prav nič ne mislim, da je Jugoslavija res tako močna, kot trdiš. Radi mene je lahko res, da ima najboljšo vojsko v celi vzhodni Evropi, toda kaj to pomeni spričo Hitlerjevih mehaniziranih čet? Ampak morebitni odpor Jugoslavije bi bil pomenljiv z drugega vidika. Hitlerju bi zmešal vse načrte in vso štreno. In Hitlerjevi načrti se prav v teh tednih ne smejo zmešati. Če se bodo, mu bo to tako narobe hodilo, da bo pomenilo velik preobrat, z drugo besedo: začetek konca, kakor

sem prej rekel." Še je razvijal svoje misli, pa mu nisem dal prav in sem spet postal pozoren na poročila, ki so se usipala iz radia. Prišel je veliki teden. Vojska se je začela v Jugoslaviji. Jugoslavija se je drobila kot staba iz papirja. . . . Tudi v meni je vse pokalo in se drobilo. Bolelo je. Posamezna poročila so bila taka, da so kar naravnost namigavala na prej tolikokrat ponavljano zmoto, da je jugoslovanska vojska najboljša v tistem koncu Evrope in podobno. Želel sem biti sam tiste dni in se z nikomer ne razgovarjati, zakaj okoli mene so bili večinoma Kanadčani, ki niso skrivali svojega razočaranja nad jugoslovanskim polomom. . . .

Takrat mi je stal pred očmi tisti Amerikanec iz Buffala in sem bil iskreno vesel, da mi v resnici poleg mene. Le kaj si zdaj misli dobri možak — ali je še prepričan, da vse tole pomeni za Hitlerja — začetek konca. . . . ?? Jaz mu že 25. marca nisem pritrtil, kako naj mu pritrdim? Če bi mi tiste dni povedal, da se je silno zmotil in bi zmajeval nad Jugoslavo in meni v obličje — ali bi ne bil moj polom nad jugoslovanskim porazom še vse hujši?

Tako je minilo leto, saj vsi veste, kako je minilo. Prišla je prva obletnica. Če bi mi v lanskem velikem tednu kdo dejal, da se bo ta obletnica slavila vse vprek v ameriškem tisku, bi ga bil pomilovalno pogledal in se besede bi mu ne bil privoščil. Toda pokazalo se je, kako malo more človek stvari naprej presoditi. Res se je te dni slava

vila v ameriškem tisku obletnica jugoslovanske korajže in tudi jugoslovanske nesreče, in slava se je v smislu tistega Amerikanca iz Buffala.

"Odlöčen odpor Jugoslavije Hitlerju je pomenil silno veliko. Jugoslavija je rešila Moskvo — ker ni mogel Hitler pravčasno napasti Rusov, zaposlila ga je Jugoslavija. In ker Hitler ni zavzel Moskve pred zimo, je običal v snegu in bo običal v blatu. In Hitler bi ne bil smel običati. Ker je pa običal, je to pomenilo zanj začetek konca Slava Jugoslaviji za njen odlöčen: Ne!"

Tako in podobno smo brali spet in spet te dni, tako in podobno smo čuli spet in spet po radiu. In ko sem je reči bral in jih poslušal, sem si zaželel, da bi bil za obletnico spet v Buffalu in bi srečal tistega Amerikanca. Najbrž bi mu molče segel v roke. Kvečemu bi mu zašepetal: Nekaj si pa le vedel. Videti je, da je prišlo na tvoje. Ali tudi letos kaj takega več?

Nardžič.

MLEKO SE DOSTAVLJA SAMO ENKRAT

Chicago, Ill. — Pričenši s tem ponedeljkom so mlekarji v Chicagu uvedli nov sistem, namreč, da bodo dostavljali mleko na dom samo enkrat na dan, da se bo s tem prihranilo naša gasolinu in na obročih. Razvažanje se pričinja ob 8. uri, namesto ob 5:30 zjutraj.

Our soldiers, sailors, and marines need planes, ships, tanks, ammunition, uniforms, and food. You can help to supply them by buying Defense Savings Bonds and Stamps.

KUZEK DEGRADIRAN

Ker se je brez dovoljenja odstranil od svojega oddelka in ga cele tri dni ni bilo nazaj, je bil Tex, ki je last marinarskega kora v San Antonio, Tex., strogo kaznovan. Degradiran je bil namreč od korporala na prostaka. Slika kaže, ko kuzeke od strahu poveča glavo, ko mu rečejo znake njegove šarže.

IZ URADA POMOŽNE AKCIJE SLOVENSkih ŽUPNIJ

P. Bernard Ambrozič, OFM

Preden nadalje pišem, želim zopet enkrat izreči besedo priznanja in priporočila za pomožno akcijo v prid starega kraja, ki je nam vsem dobro znana pod imenom JPO,SS. Podpirajte jo z vsemi močmi! Potrebna je in koristna. Saj to vsi veste, samo pozabite radi, ko je toliko drugih skrbi. Zato je prav, če pride včasih kak opomin. Jaz sem sicer že večkrat priporočal to akcijo javno in privatno, zoper njo pa še nisem rekel nikoli besedice. Ker sva se pa v Clevelandu osebno prav prijazno dogovorila z direktorjem publicitete za JPO,SS, da bova delala lepo složno vsak na svoj način in celo da se bova med seboj po možnosti podpirala, čutim dolžnost, da včasih še kaj za pišem v tem smislu, zakaj obljuba dela dolg.

Poleg te splošno priznane, vsenarodne in od vseh sprejete pomožne akcije je nastopila še druga, ki v svoji skromnosti nikakor ne misli doseči one prve, pač pa skuša po svojih najboljših močeh služiti in podpirati, kar se podpirati da. Ne poteguje se za vsesplošno priznanje, zadovoljna je s tem, da dobi vsaj nekaj odziva in vsaj nekateri pošljejo kaj za njene namene. Zaveda se, da je majhna in skromna in se v vlogi pomeni dekle kar dobro počuti.

Tistim, ki so jo sprejeli kot nekaj koristnega, je pa le dolžna od časa do časa nekoliko povedati o sebi in svojem delovanju. Ni bilo iz razloge samohvale, če je že povedala, koliko je izposlovala podpore za Slovenijo od ameriških škofov in koliko je sama nabrala. Samo to je hotela poudariti, da je dolar dober za Slovenijo tudi če pride iz kakih neslovenskih virov. Ta druga akcija je Pomožna Akcija Slovenskih Župnij.

Slučajno je dosegla še nekaj drugega, čeprav ni mogla naprej videti, da bo tudi do tega prišlo. Dosegla je namreč, da se Slovenija v ameriški javnosti zdaj zelo pogosto imenuje v tisku in živi besedi na mestih, kjer bi se drugače ne imenovala. Slovenija je pred očmi in ušesi Amerike zdaj bolj pogosto kot bi bila brez kake Pomožne Akcije Slovenskih Župnij. In to ni prav nič slabo. Saj če hočemo zainteresirati Ameriko za Slovenijo in njene številne potrebe, zahteve in želje, ne prav v zadnji vrsti — politične, moramo Slovenijo "advertizirati". Amerika mora Slovenijo najprej poznati, potem more šele biti upanje, da se bo zanjo tudi zanimala. In kdo bo Slovenijo Ameriki predstavil, če ne mi Slovenci? Ena skupina na tak način, druga na drug način. Tako vsaj delajo drugi narodi in človek bi mislil, da tu di nam ne kaže drugače. Seveda je prav, če se tudi mi sami med seboj navdušujemo za Slovenijo in za svo Jugoslavijo, toda s samim medsebojnom navdušenjem stvari ne bomo kaj pridali pomagali. Predvsem je potrebno, da veliki svet ve za nas in da se za nas interesira.

Pomožna Akcija Slovenskih Župnij ima svoj delež pri tem, da se je Slovenija imenovala pri oznanilih dne 8. marca letos domala po vseh katoliških cerkvah po celi Ameriki. Verjetno je, da se bo to še večkrat zgodilo. Istotako se Slovenija imenuje v časopisih, ki naznanjajo pomoč raznim deželam iz fonda škofovskega odbora v Washingtonu in ko za ta fond agitirajo. Istotako je PASZ dosegla, da je "America Press" izdala posebno knjižico o trpljenju Slovenije. To knjižico bo razpečevala "America Press" sama, seveda med samimi Amerikanci, poleg tega bo šla med ljudi še na drug način. Najbrž ta reč ne bo na nobeno plat škode nar-

redila. . . . Da prodira ime "Slovenija" v ameriški svet potom PASZ, utegne tudi tole služiti v dokaz. Iz Washingtona je prišel v naš urad naslednji telegram:

Febr. 27. "War emergency and relief collection, for benefit Bishop's Relief Committee, to be taken up March 15, through Holy See, as you know, large funds have been allocated for suffering in Slovenia. Would appreciate statement from you as secretary of American Slovene Parish Relief re forthcoming collection for publication in Catholic press.

Edward J. Heffron, National Council of Catholic Men.

In tako se je zgodilo, da so kmalu potem razni časniki prinesli "statement", tako na primer THE DAILY TRIBUNE v Dubuque, Iowa, ki gre po celi Ameriki "from coast to coast", dne 8. marca, na prvi strani: Slovene relief official voices gratitude for aid from U. S. Bishops

New York. — (NC) — Gratitude for alleviating suffering of people in Slovenia "in these days of her agony" was expressed here by the Rev. Bernard Ambrozič, secretary of the American Slovene Parish Relief, following the announcement that the Bishops' "War Emergency and Relief Collection" would be held in most dioceses on March 15, Leatare Sunday.

(Naslednji odstavek z debelimi črkami): "No one knows better than we", said Father Ambrozič, "what the generous help of the Bishops' Relief Committee means to Slovenia in these days of her agony."

"The American Slovene Parish Relief wishes to express its profound gratitude to the Committee for allocating large funds through the Holy See for general relief in Slovenia."

Opozarjam na zadnje besede, ki naj bi enemu ali drugemu posebej odprle oči: For GENERAL relief in Slovenia."

Tudi bo utegnilo koga zanimati naslednje pismo: Washington, March 30, 1942.

Dear The Bishop's Committee will meet here April twelfth and by that date it would be well to have the funds from the American Slovene Parish Relief. The first allotments will be made soon after reports are received.

I can assure you definitely that the needs of the suffering Slovenian people will be regarded generously by the Bishop Committee. It is, however, impossible to know the exact amount that can be allocated since receipts have not been reported

Very sincerely yours, Michael J. Ready, General Secretary."

Zdaj mi preostaja samo še to povedati, da je skupna naša zbirka te dni presegla TRINAJSTI tisočak, za kar rečem: Hvala Bogu in dobrim ljudem! Naj bo Bog vsem plačnik! Pomožna Akcija Slovenskih Župnij, 62 St. Marks Place, New York City.

Listen to PALANDECH'S RADIO BROADCAST Featuring a Program of YUGOSLAV FOLK MUSIC Every Saturday, 1 to 2 P.M. STATION WHIP 1530 kilocycles (Top of the Dial)

"SAMOSTANSKI LOVEC"

LUDVIK GANGHOFER

Tetiva na samostrelu je zabrnela, toda čoln se je zibal in motil strel; strelica je medveda samo oprasnila po glavi in švistnila po vodni gladini. Tuleč se je pognala Hela še zadnjikrat v skok in se obesila medvedu na uho; na zadnjih nogah stoječ se je medved v šumeči vodi stresal, da je bingljajal pes okoli njega kakor živ, cepetajoč trakelj.

"Po psu je, po psu!" je vpil Hajmo. Tedaj so omahnili vsi v čolnu. Enodebelnik je zadel ob štor, ležeč v vodi. Toda že omahujoč se je pognal lovec iz čolna.

"Hajmo! Hajmo! Mar si ob pamet!" je zakričal gospod Henrik; toda njegove roke niso utegnile več ujeti lovca. "Nazaj, Hajmo! Naj pogine pes! Nazaj! Nazaj!"

Hajmo ni čul; razburjenost in usmiljenje z zvesto živaljo sta ga glušila. S svetlim bodežem v dvignjeni roki se je skozi pljuskajočo vodo pognal proti medvedu. Toda preden ga je dosegel, se je bila žival že otresal psa in ko je Hela zopet skočila vanj, je zverina udarila s šapo — in brez glasu, krvaveča kepa, je padel pes v vodo.

"Moja Hela!" je zakričal Hajmo s solzami v očeh in v plamteči razburjenosti skočil proti medvedu, ki je skušal zdaj splezati na breg. Hajmo ni slišal jeznega klicanja svojega gospoda, ni slišal svarečih besed patra Dezerta, ki je brez orožja tekkel med drevjem proti lovcu in prodirno kričal; pognal se je za bežečim medvedom, zasadil prste v njegov kosmati kožuh in porinil bodež v roparjevo lakotnico. Iz zevajoče rane je privrelo črevesje; zamolklo tuleč je medved hotel uteči, toda pečevje mu je zapiralo pot. Bliskovito se je obrnil in stopajoč si na črevesje, se postavil na noge ter napadel lovca.

V čolnu sta zavpila gospod Henrik in Volfrat, na suhem je zakričal pater Dezert, toda Hajmo je stal neustrašeno in ko je medved razprostrl šape, da bi ga objel, je lovec nastavljal bodež in sunil. Toda zaradi rane in boleznih oslabela roka je odgovarjala, jeklo je spodrsnilo ob medvedovih rebrih — Hajmo je hotel odskočiti, toda žival ga je zgrabila, da se je opotekel in padel — bil je izgubljen. Preden je pa utegnil medved planiti nanj, je pritekkel po vodi Volfrat in se oklenil z železnima rokama medveda od zadaj okoli vratu ter ga začel daviti. Vendar kaj so pomenile tudi orjaške človeške moči proti divji sili te strašne, za svoje življenje se boreče zveri? Medved se je stresel in bil spet prost; obrnivši se proti novemu sovražniku, je udaril Volfrata po rami in zgrabivši ga z zobmi za prsi, je ovil krvave šape okoli njega, da je solar ves bled zaječal in mu je glava omahnila v zatilnik. Preden je utegnil Hajmo vstati, je priyihral pater Dezert, pobral s tal bodež in ga zasadil do ročaja živali v srce; na dan je bruhnil debel curek krvi — in medvedove šape so izpušile svojo žrtev.

Ko je gospod Henrik zdaj dosegel breg in je pritekkel Valti z gorjačo, je bilo že vse končano. Hajmo je težko dihal in bil čisto bled, medved je ležal mrtev na tleh, Volfrat je bil omahnil na zemljo, grabil z rokama v prazno in blebetaje lovil besede.

Ves prestrašen je pohitel gospod Henrik k njemu. Pa ga je popadla takšna groza, ko je videl njegove prsi in ramena, da je za hip odlašal. Potem se je vrgel na kolena in ko si je dvigal Volfratovo glavo v naročje, je zaklical: "Valti! K samotorici in pozvoni, da priklješ hlapce iz Jezerske vasi. In ti, Hajmo, ali bi še mogel veslati?"

"Bom moral, gospod," je dejal Hajmo zamolklo.

"Popelji se tja v Šentjernej. Pater Evzebij naj pride, prinese naj obveze" — proštev glas se je pritajilo do šepeta — "in sveto popotnico."

Valti je že odbežal, Hajmo je stopil v vodo in bredel do enodebelnika.

"Kako ti je, Volfrat?" je vprašal gospod Henrik.

Solar je hotel odgovoriti, a iz ust mu je bruhnila kri, ječaje se je zleknil in omedlel.

"Bog ti bodi milostljiv!" je zašepetal proš in ozrši se k patru Dezertu nadaljeval: "Bojim se, da je mož izgubljen. Vendar moramo storiti, kar je v naši moči. Ditvald! Tu, vzemi mojo kapo in pojdi po vodo!"

Pater Dezert je stekel k jezeru in se vrnil s polno kapo vode. Gospod Henrik je izmil solarju obraz in mu vlil vode v usta. Toda prešle so tesnobne minute, preden je Volfrat dihnil in odprl oči.

Tedaj se je od samotorice oglašil zvonček. Solarjev pogled je osteklenel, zajeljal je: "Mar velja . . . to . . . meni?"

"Ne, ne, Volfrat, zvonček kliče samo hlapce na pomoč."

"Pomoč?" Volfrat je odkimal. "Z menoj . . . je pri kraju! Vse je zdrebljeno . . . tu notri." Pritisnil je drhtečo pest na prsi in zajeljal: "Moja Zefa . . . Jezus Marija . . . in moj otrok, otrok."

"Ne skrbi! Kar tudi se zgodi, zastavljam ti svojo knežjo besedo, da ti ne bo trpela sila ne žena in ne otrok!"

Volfrat je tipal za proštoro roko. "Bog vam povrni, gospod!" Glas mu je pojemal, boril se je za vsako besedo: "In povejte . . . moji Zefi . . . naj Gitka . . . dekle . . . ni moja sestra . . ."

Pater Dezert je prebledel in z blodečimi očmi pogledal prošta.

"Govori, Volfrat, govori, govori!" je burno vzkliknil gospod Henrik.

Brez glasu so se zganile še enkrat solarjeve ustnice, potem se je zopet onesvestil. "Volfrat! Volfrat!"

Na licu smrtnoranjenega moža se ni zdrznila nobena žilica.

"Ditvald! Ne sme umreti!" je zaklical gospod Henrik v brezupni grozi. "Ali pa umori še tebe!"

"Gospod, ne razumem," je zdrhtelo s patrovih ustnic.

"Saj si čul. Zalo dekle ni sestra tega moža. Ali veš zagotovo, da je tvoja hčerka delila usodo s svojo materjo?"

"Ne, gospod!" To ni bila več beseda, bil je krik.

"In ko te je ono dekle spravilo ob ves svoj mir, ali ti ni nikdar segla v glavo misel, da nikoli ne more biti neka ženska tako podobna drugi, kakor utegne biti otrok svoji materi?"

Nemo in trepetajoč je stal pater Dezert. Z obema rokama se je zgrabil za čelo in strmo uprl oči v proštoro ustnice; nenadoma se je zgrudil na kolena in oklenivši se Volfratove roke je zavpil: "Daj mi mojega otroka! Mojega otroka!"

"Ditvald!" je zaklical prestrašen gospod Henrik, ko je videl učinek svojih besed. "Kaj sem storil!" Razburjenje mi je iztrgalo, kar bi morale moje ustnice zapirati kot plaho, dvomno slutnjo!"

Pater Dezert menda ni čul; kakor začaran je strmel v Volfratov obraz. "Gospod, že odpira oči!"

(Dalje prih.)

VOLITE ZA

JOSEPH A. GROMANN

iz La Salle, Illinois,

ki je kandidat za

ŠERIFA

La Salle okraja

Bivši izvrševalni poročnik illinoiške državne policije, devet let policijske izkušnje. Rekord dokazuje, da je zmožen, zanesljiv in bo dober šerif za La Salle okraj. Znal bom visoko ceniti, ako bodo moji prijatelji glasovali za me pri primarnih volitvah v torek, 14. aprila.

DEMOKRATSKI KANDIDAT

PREŠERNOV KONCERT V CHICAGI

Pevski zbor "France Prešeren" vabi vse napredne Slovence iz Chicage in okolice, katere še zanima lepo slovensko petje in igra, da nas posetite

V NEDELJO, 12. APRILA 1942,

na našem koncertu, ki se vrši

V DVORANI NA 2657 SO. LAWNDALE AVENUE.

Program bo izvrsten za stare in mlade. Postregli vam tudi bomo kakor pravim gostom, da bo v resnici zadovoljstvo na vaši in naši strani, glede telesnega in duševnega užitka. Godbi bomo imeli kar dve, da ne bo nobeden moral reči, da v resnici ni bilo lušno. Zato vas še enkrat vabimo vse skupaj, da nas obiščete v kolikor največjem številu mogoče in se z nami vred veselite in vsaj za en dan pozabimo vse težkoče, ki nas tlačijo vsaki dan. Toraj na svidenje na Prešernovem koncertu v nedeljo, 12. aprila 1942, ob 2:30 popoldne.

JACOB MARINICH.

Mladi Harry Burton je zdaj dober deček, kar je dosegel novi

ELEKTRICNI VODNI GRELEC

Predstavljajte si me kot dobrega dečka! Naš novi električni vodni grelec pomaga, da je umivanje posode lažje in, da se pri brisanju posode le parkrat potegne preko nje, ko pride iz vode gorka in čista.

In ne veste, kako sem prej nerad vzel pršno kopal . . . toda odkar imam novi električni vodni grelec, jemljem kopal, ne, da bi mi bilo terba reči. Voda je vedno ravno prav.

Glede predmetov, ki jih dandanes oglašamo

Predmeti, ki jih zdaj oglašamo, so omejeni na tiste, ki jih imamo na roki, ali na tiste, ki se dobe, ne da bi ovirali vojno produkcijo.

Vsi ti so bili izbrani zato, ker njih normalna uporaba na domu pride ob času dneva, ko so naše električne možnosti več kot zadostne, da krijejo sedanjo zahtevo po sili za vojno produkcijo in za civilno uporabo.

Dalje menimo, da bo v večini slučajev njih uporaba ohranila moč in pomagala olajšati domače delo za potrebne vojne aktivnosti.

Ali so presenečeni? Stroški za gretje vse vode za cel mesec so mnogo nižji, kakor so računali. Pravzaprav stane le par centov na dan.

Vprašajte glede — brezplačne instalacije — velikega popusta za zamenjavo.

Za dejstva o električni postrebi z vročo vodo

Obiščite svojega trgovca ali pa Commonwealth Edison Company.

Pisano polje

J. M. Trunk:

Na domačem dvorišču smo obrnjeni, ker nam preostaja časa, na naše domače in notranje razmere. O zunanjih se ne more dosti govoriti, ker na zunanaj smo Slovenci izginili in je izginila skoroda vsa Jugoslavija. Preklamo se o notranjih razmerah, kakršne so prej bile in razmotrivamo (??) o notranjih razmerah, kakršne naj bi jutri bile. Večinoma je pri vsem tam tako, da drugi takoj vse podere, kar prvi pravi. Kolikor glav, toliko mnenj, in vsak hoče, da mora iti po njegovi glavi, in če ne pojde po njegovem, naj gre vse žabam pet.

Upajmo vsaj, da ne bo odvsnno od takih glav, ako se res kdaj tudi na zunanaj nekaj uravnava, ker brez zunanjega uravnvanja, ni notranjih uravnvanj, in naj bo še toliko preklanja.

Golo preklanje, kakor pač pri takih glavah ni drugače mogoče. Da se pri tem oglašajo tudi priprosti ljudje, bi na sebi ne bilo ravno slabo, ker je to znak zanimanja še za nekaj drugega, ne samole za jesti in piti, ampak glave, glave . . . tu mora biti nekaj soli. Dekla piše o notranjih razmerah in se hudo postavlja. Pa dobro. Ali nismo kavljji? Ampak ta dekla kategorično zahteva, da morajo študirani ministri in diplomati in vro izobražene glave pobrati šila in kopita in oditi in šutiti . . . in to je mizerija, da si večje ni mogoče niti domisliti.

Jaz nisem noben minister, hvala Bogu, gola ničla sem, ampak nad 50 let sem že v javnem življenju in sem marsikaj izkusil in doživel in človek bi sodil, da bi se bil tudi marsičesa naučil.

Well, kaka samohvala se pod

mizo vala. Morda res ne razumem dosti, ampak kako le povem tupatam tudi o kakih notranjih razmerah na domačem dvorišču, in dokler me ne snejo kaki kajuti, bom še kako rekel in povedal, upam.

Pa dobim slabo pisano pismo, in v takem pismu se zopet kategorično zahteva od mene, naj šutim, in prav s smrtjo brez kajutov mi preti, ako zanaprej ne držim jezika za zobmi.

In drugi v časopisu piše o "trunkarskem trunkanju" in pravi, da še slame nimam v glavi in sem od hudiča obseden, dasi sam trdi, da ni nobenega hudiča, ker ni nobenega pekla . . . in iz Detroita se piše in natisne, da sem še vse premalo dokazal, kakšna revna ničla da sem.

Ne gre za mojo malenkost, gre za razmotrivanje o notranjih domačih razmerah, in taki pojavi kažejo, v kakšni duševni revščini tičimo. Tacol.

Kakor vreme na Balkanu kaže, utegne nemški sunek priti čez Balkan proti Kavkazu in Suez. Bolgari utegnejo igrati vrlo važno vlogo. Da so Bolgari že zdaj do ušes v nemškem žaklju, to ve in vidi ves svet. Izgleda pa, da Bolgari tega žaklja ne vidijo, ker Nemeč jim kaže na Carigrad in še na Veliko Bolgarijo. Na zunanaj vsaj se bodo Bolgari sami odločili.

Tako stojijo Bolgari že tretjič pred novo odločitvijo. L. 1913 so se napačno odločili, še bolj l. 1915. Kdo je odločil? Bil je car Ferdinand, ki je bil poznan kot balkanski lisjak, in o katerem je celo Viljem II. rekel: "Ne maram Ferdinanda, ampak pri soli v glavi on nas vse poruže". Pa se je sam urezal, in Bolgari so mu pokazali l. 1918 vrata. Ostal pa je sin Boris. Ta zdaj odločuje in je v Berlinu te dni. Ali se namažejo Bolgari tretjič? Ne radi bolgarskega naroda, radi tujega vpliva moramo želeti, da se namažejo, ako se po Borisu odločijo.

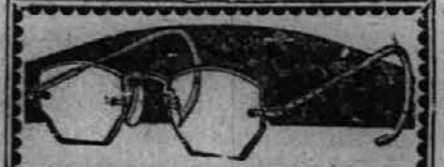
KONVENCIJA KATOLIŠKIH VZGOJITELJEV

Chicago, Ill. — Ta torek dopoldne je nadškof Stritch uradno otvoril 39. letno konvencijo narodne zveze katoliških vzgojiteljev, pri kateri prisostvuje okrog 5.000 oseb. Zborovalcem se je prečitalo pismo predsednika Roosevelta, v katerem je ta čestital konvenciji, obenem pa povdarjal, da svoboda vzgoje gre roka v roki s svoboda vesti.

IME RDEČEGA KRIŽA LE ZA URADNE SVRHE

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt se je zadnji ponedeljek obrnil s posebnim pismom na kongres, na katerega je apeliral, naj se ime ali nomenje Rdečega križa prepove za uporabo v privatne svrhe ali za trgovska podjetja.

Defense Savings Bonds, Series E. are available in denominations as low as \$25; maturity value, the cost of which is \$18.75. Ownership of Series E Bonds is limited to \$5,000 maturity value of Bonds issued in any one calendar year.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

Prejduje oči in predpisuje očala 23 LET IZKUŠNJE

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovarštvo ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Stane letno za Zdr. države \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00 letno. Naročite si ga še danes!